

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
---	--	-------------------	--------------------------------

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Є. Романенко
«09» вересня 2021 р.

УЗГОДЖЕНО
Декан Юридичного факультету
І. Сопілко
«09» вересня 2021 р.

УЗГОДЖЕНО
Декан Факультету транспорту, менеджменту і
логістики
Т. Мостенська

«09» вересня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
А. Молухін
«09» вересня 2021 р.

УЗГОДЖЕНО
Декан Факультету економіки
та бізнес-адміністрування
С. Смерічевський
«09» вересня 2021 р.



Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 1 «Право», Модуль 2 «Економічне забезпечення наукових досліджень», Модуль 3 «Інформаційне забезпечення наукових досліджень»

Галузь знань: усі галузі знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Спеціальність: усі спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Освітньо-наукова програма: усі освітньо-наукові програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів в ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Очна	1	540/18	90	90	-	360	-	-	диф.залик 3с
Заочна	1	540/18	54	36	-	450	-	-	диф.залик 3с

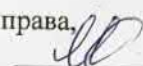
Індекс: НДФ-(1-9,17)-(051-292)/21– 1.2.1

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (Модуль 1 «Право», Модуль 2 «Економічне забезпечення наукових досліджень», Модуль 3 «Інформаційне забезпечення наукових досліджень»)» розроблено на основі освітніх програм та навчальних планів НДФ-9-081/21, № НДФ-06/20-051/21, № НДФ-7-275-1/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальностями: 081 «Право», 051 «Економіка», 275 «Транспортні технології», освітньо-наукових програм «Право», «Економіка», «Транспортні технології (на повітряному транспорті) та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри конституційного і адміністративного права,
к.ю.н, доцент

 М.О. Дей

зав. кафедри економіки повітряного транспорту,
д.е.н., професор

 О.В. Ареф'єва

професор кафедри економіки повітряного транспорту,
д.е.н., доцент

 С.Т. Пілецька

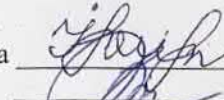
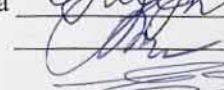
професор кафедри організації авіаційних
перевезень, д.т.н., професор

 П. Павленко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданнях випускових кафедр:

- спеціальності 081 «Право», (освітньо-наукова програма «Право») – кафедри господарського, повітряного та космічного права, протокол № 8 від 25.05.2021
- спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 16 від 18.05.21 р.
- спеціальності 275 «Транспортні технології» (освітньої - наукової програми «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» - кафедри організації авіаційних перевезень протокол №14 від 30.06.2021

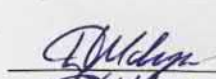
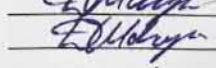
Завідувач кафедри
конституційного і адміністративного права
Гарант освітньо-наукової програми

 І.С. Тімуш
 І.М. Сопілко

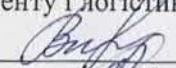
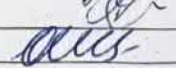
Завідувач кафедри
економіки повітряного транспорту
Гарант освітньо-наукової програми

 О.В. Ареф'єва
 О.В. Ареф'єва

Завідувач кафедри
організації авіаційних перевезень
Гарант освітньої - наукової програми

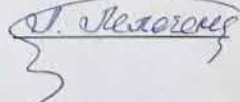
 Д.Шевчук
 Д. Шевчук

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданнях науково-методично-редакційних рад Факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол №6 від 19.05.2021 р., Юридичного Факультету, протокол №6 від «24» червня 2021 р., Факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол №9 від «07» вересня 2021 р.

Голова НМРР  В.М. Вишновецький
Голова НМРР  А.Т. Тофанчук
Голова НМРР  І. Шевченко

УЗГОДЖЕНО:

Завідувач аспірантури та докторантури
«09» вересня 2021р.

 А. Лелеченко

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра конституційного і адміністративного права

ПОГОДЖЕНО
 Декан ЮФ

Володимир НІКІТІН

« 8 » вересня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

« 11 » вересня 2023 р.



Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»
Модуль 1

Галузь знань: 08 Право
 Спеціальність: 081 Право
 Освітньо професійна програма: Право

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	60/2,0	10	10	-	40	-	-	Диф. залік 1с
Вечірня:	1	60/2,0	10	10	-	40	-	-	Диф. залік 1с
Заочна	1	60/2,0	6	4	-	50	-	-	Диф. залік 1с

Індекс: РДФ-09-081/23-1.2.1.1
 РДФ-09-0813/23-1.2.1.1

СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023
		стор. 2 з 13	

Робочу програму навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» розроблено на основі освітньо-наукової програми «Право», навчальних планів РДФ-09-081/23 та РДФ-09-081з/23 підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:
доцент кафедри конституційного і
адміністративного права

 Олексій КОСТЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри конституційного і адміністративного права, протокол № 12 від «05» 09 2023 р.

Завідувач кафедри

 Ольга ГУСАР

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-наукової програми «Право», спеціальності 081 «Право» – кафедри конституційного і адміністративного права, протокол № 12 від «05» 09 2023 р.

Завідувач кафедри

 Ольга ГУСАР

Гарант освітньо-наукової програми

 Юрій КУНСЬВ

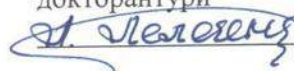
Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Юридичного Факультету, протокол № 6 від «05» 09 2023 р.

Голова НМРР

 Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантури та
докторантури

 Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО
«16» 09 2023 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 3 з 13
---	--	-------------------	--

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	8
2.4.Завдання на контрольну (домашню) роботу (заочна форма навчання).....	8
2.5. Перелік питань для підготовки до диференційованого заліку.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Система оцінювання результатів навчання.....	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 4 з 13
---	--	-------------------	--

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» розроблено на основі «Методичних рекомендацій щодо розроблення робочих програм навчальних дисциплін з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії», затверджених наказом ректора від 01.06.2021 № 321/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни полягає в тому, що вона є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі права.

Метою навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами освіти теоретичних засад законодавчого забезпечення інтеграційних процесів науки та освіти в Україні, формування основних умінь і навичок роботи з джерелами права, що регулюють інтеграційні процеси науки та освіти, застосування норм права при написанні наукового дослідження та здатність працювати у правовому полі.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- розкриття змісту основних нормативно-правових документів, які регулюють процеси в науці та освіті в Україні;
- аналіз норм правових документів, які регламентують взаємодію наукових установ та закладів вищої освіти
- засвоєння спектру можливостей розвитку інтеграційних зв'язків науки та освіти, встановлені чинним законодавством.

Тема інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: правових, соціологічних, філософських, тощо.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Відповідно до освітньої-наукової програми «Право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і не фахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми в галузі права державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях з використанням правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ПРН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань що до досліджуваної проблеми, застосовувати сучасні методи наукометрії та лідерство під час реалізації наукових проектів.

ПРН06. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу юридичної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти в галузі права, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та методологічні проблеми організаційно-правового характеру з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 5 з 13
---	--	-------------------	--

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких фахових компетентностей:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати правових наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК06. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні наукові проекти в галузі права та дотичні до неї між дисциплінарні проекти (з правовою складовою), застосовувати сучасні методи наукометрії та лідерство під час їх реалізації.

СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях загально-юридичних та галузевих дисциплін і є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти», «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс спеціальності «Право»», «Європейське законодавство та практика ЄСПЛ у становленні та розвитку української правової науки», «Правові спори в сучасній науці та практиці».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 3 навчальних модулів, кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Правове забезпечення наукових досліджень»

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати:

- мету реформування та модернізації освіти і науки в Україні, яка полягає у створенні ефективного інноваційного освітнього середовища у закладах освіти та науки через сприяння прогресивним нововведенням, упровадженні найсучасніших технологій і моделей навчання, сприянні всебічному розвитку особистості та сталому розвитку суспільства загалом;

- основні терміни та категорії, зокрема сутність наукової діяльності, наукової (науково-технічної) роботи, наукового результату, науково-організаційної діяльності, науково-педагогічної діяльності, дослідницької інфраструктури;

- нормативну базу, що регулює науку та освіту;

- цілі, завдання, принципи, основні напрями розвитку науки та освіти в Україні;

- форми здійснення інтеграції науки, освіти та виробництва в Україні;

- можливості розвитку інтеграційних зв'язків науки та освіти, встановлені чинним законодавством;

- проблеми застосування законодавчих норм щодо інтеграції науки та освіти в Україні.

Вміти:

- застосовувати нормативні документи у своїй діяльності;

- логічно тлумачити норми права тих документів, які регламентують інтеграцію науки,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023
		стор. 6 з 13	

освіти та виробництва в Україні;

- вирізняти зі змісту нормативних актів ті, які мають обов'язковий характер виконання, а які рекомендаційний;
- розробляти на основі типових документів нормативні документи закладу освіти щодо впровадження законодавчих норм у навчальний процес;
- впроваджувати зміни законодавства у внутрішні нормативні документи закладу освіти: статут, трудовий договір, навчальні програми, посадові інструкції, положення та ін.;
- будувати свої взаємовідносини з іншими учасниками освітньо-наукового процесу відповідно до норм чинного законодавства;
- використовувати нормативні основи для реалізації наукових проектів в умовах освітнього процесу
- застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інструменти на основі технологій штучного інтелекту у науковій діяльності.

Тема 1. Правове забезпечення освітніх змін в Україні

Поняття та ознаки науки. Функції, мета і завдання науки. Історія науки. Наука як система знань. Наукознавство. Наука як динамічна система знань. Сучасна система наукових знань. Підходи до класифікації наук: методологічний, логічний, гносеологічний. Класифікація наук. Фундаментальні і прикладні науки: поняття, завдання. Природничі, технічні й суспільні науки як основні галузі знань. Поглиблення інтеграції суспільних, природничих і технічних наук.

Основні поняття (Вища освіта. Університет. Академічна культура. Академічна доброчесність. Академічна свобода. Інтелектуальна чесність. Інтелектуальна свобода. Інтелектуальна власність. Авторське право. Порухення академічної чесності. Кодекс честі. Етичні і правові норми. Моральні імперативи. Академічне письмо. Усна і писемна мова. Науковий стиль. Культура мовлення. Комунікація. Дослідницька робота. Бібліографія. Джерельна база. Цитування, цитата. Покликання. Бібліографічний стандарт. Бібліотечний каталог. Онлайн-каталоги. Бази даних. Бібліографічні менеджери). Функції університету як уособлення й поєднання освіти, науки і культури. Основні засади європейської вищої освіти. Академічна культура в університеті. Університет як корпорація: корпоративна етика, партнерство «студент - викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація».

Тема 2. Характеристика нормативно-правового забезпечення організації та здійснення наукової діяльності в Україні

Поняття, функції та значення правової науки у державі та суспільстві. Основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності. Правове регулювання науки та наукових досліджень в Україні. Конституційно-правові гарантії наукових досліджень. Закони України про наукову діяльність. Підзаконні акти: постанови Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України, Укази Президента України, накази Міністерства освіти і науки України, що регулюють наукову діяльність. Склад і підготовка наукових кадрів. Суб'єкти наукової діяльності. Державна атестація наукових установ. Наукова діяльність у системі вищої освіти. Залучення молоді до наукової діяльності.

Тема 3. Система державних органів регулювання наукової діяльності

Виконавчо-розпорядчі органи регулювання наукової та інноваційної сфери. Конституційні повноваження Верховної Ради, Кабінету Міністрів та Президента України. Адміністративно-правове регулювання наукової та інноваційної діяльності. Нормативно-правові повноваження Міністерства освіти і науки України та підпорядкованих йому служб, Національної академії наук. Консультативно-дорадчі повноваження щодо адміністративно-правового регулювання у сфері науки Міжвідомчої ради з координації фундаментальних досліджень, Експертної ради з питань оцінювання тем фундаментальних науково-дослідних робіт при НАН України, громадських наукових організацій. Методи державного регулювання наукової діяльності. Державне нормативно-правове регулювання інформаційного забезпечення наукової діяльності.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 7 з 13
---	--	-------------------	--

Національна система науково-технічної інформації. Український інститут науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ). Міжнародні бази наукової інформації.

Тема 4. Наукова та науково-технічна експертиза, правовий статус працівників галузі освіти та науки, захист персональних даних

Визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень за допомогою засобів експертної діяльності. Обов'язковість наукової та науково-технічної експертизи державних цільових наукових, міждержавних галузевих та міжгалузевих науково-технічних програм у сфері наукової та науково-технічної діяльності; інноваційних програм та проектів державного значення. Визначення переліку пріоритетних тем наукових досліджень для підтримки державою. Режим найбільшого сприяння виконанню робіт, спрямованих на реалізацію відповідних пріоритетних напрямів.

Правове регулювання статусу наукового, педагогічного та науково-педагогічного працівника: проблеми та перспективи. Наукові ступені та вчені звання. Позбавлення наукових ступенів. Розгляд апеляцій. Системи правового забезпечення захисту наукових досліджень. Охорона результатів наукових досліджень за чинним законодавством України. Адміністративний (позасудовий) захист результатів наукових досліджень. Судовий захист результатів наукових досліджень. Правовий статус та діяльність всеукраїнських та міжнародних організацій щодо захисту результатів наукових досліджень. Питання захисту персональних даних під час наукової, педагогічної та науково-педагогічної діяльності в Україні та світі.

Тема 5. Питання правового, інформаційно-комунікаційного та інформаційного забезпечення наукових досліджень

Інформаційно-комунікаційні технології в науковій діяльності - штучного інтелекту (AI), блокчейну, віртуальних технологій, Метавсесвіту тощо. Правове регулювання технологій AI, блокчейну, Метавсесвіту та віртуальних технологій: проблеми та перспективи, виклики, етика та майбутнє. Дослідження впливу цих технологій на правові системи, науку та суспільство загалом, з акцентом на етичні аспекти їх застосування і потенційні ризики для доброчесності наукових досліджень. Аналіз правових механізмів захисту прав і свобод людини в контексті розвитку і впровадження інноваційних технологій. Етичне застосування AI та віртуальних технологій, їх вплив на наукові дослідження та доброчесність. Аналіз наявних і потенційних нормативно-правових актів, регулюючих застосування і розвиток штучного інтелекту, блокчейну та віртуальних технологій у різних юрисдикціях. Позбавлення прав на використання і розробку технологій в разі порушення етичних норм. Розробка рекомендацій щодо покращення правового регулювання для стимулювання інновацій та захисту інтелектуальної власності, у тому числі через адміністративні та судові механізми захисту. Оцінка ролі та внеску всеукраїнських та міжнародних організацій у формуванні глобального порядку денного з питань регулювання штучного інтелекту, блокчейну та віртуальних технологій, з метою забезпечення справедливого та ефективного використання цих інновацій. Вивчення існуючих та пропонуєваних регуляторних рамок для гарантування безпеки, прозорості та відповідальності при роботі з AI, блокчейном та віртуальними технологіями.

Розгляд апеляцій щодо правових спорів у сфері AI, Метавсесвіту та віртуальних технологій. Системи правового забезпечення захисту інтелектуальної власності та результатів досліджень у сфері штучного інтелекту та блокчейну. Охорона результатів досліджень і розробок в сфері AI та віртуальних технологій за чинним законодавством України. Адміністративний (позасудовий) та судовий захист результатів досліджень в області штучного інтелекту, блокчейну та віртуальних технологій. Правовий статус та діяльність всеукраїнських та міжнародних організацій у контексті регулювання та захисту інновацій у сфері AI, блокчейну та віртуальних технологій.

Тема 6. Академічна доброчесність

Поняття академічної культури та академічної доброчесності. Академічна культура й етика

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023
		стор. 8 з 13	

у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Добросовісність викладача та адміністрації як передумова добросовісності студента. Академічна нечесність та шляхи її попередження. Основні прояви академічної нечесності. Форми та методи запобігання академічній нечесності. Кодекси честі. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності Академічна добросовісність і академічна нечесність: випадок мого університету. Поняття інтелектуальної власності, історія його становлення. Авторське право. Об'єкти авторського права. Нормативні документи, що регулюють процеси встановлення, захисту та порушення інтелектуальної власності. Можливості й правила використання інтелектуальної власності. Захист авторських прав у світі та в Україні. Плагіат як явище: причини на передумови виникнення. Сучасні наукометричні інформаційні бази наукової інформації, принципи і методи роботи із інформаційними ресурсами. Основні правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань. Виявлення плагіату.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна (вечірня) форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Правове забезпечення наукових досліджень»									
1.1	Правове забезпечення освітніх змін в Україні	1 семестр				1 семестр			
		10	2	2	6	7	1	-	6
1.2	Характеристика нормативно-правового забезпечення організації та здійснення наукової діяльності в Україні	10	2	2	6	7	1	-	6
1.3	Система державних органів регулювання наукової діяльності	10	2	2	6	7	-	1	6
1.4	Наукова та науково-технічна експертиза, правовий статус працівників галузі освіти та науки, захист персональних даних	10	2	2	6	8	1	1	6
1.5	Питання правового, інформаційно-комунікаційного та інформаційного забезпечення наукових досліджень	8	1	1	6	9	2	1	6
1.6	Академічна добросовісність	7	1	-	6	7	1	-	6
1.7	Модульна контрольна робота №1	5	-	1	4	-	-	-	-
1.8	Контрольна (домашня) робота (заочна форма навчання)	-	-	-	-	8	-	-	8
1.9	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	7	-	1	6
Усього за модулем №1		60	10	10	40	60	6	4	50
Усього за навчальною дисципліною		60	10	10	40	60	6	4	50

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується в першому семестрі, відповідно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 9 з 13
---	--	-------------------	--

до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь аспіранта при вивченні дисципліни. Завдання для виконання контрольної (домашньої) роботи розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома аспіранта індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи Перелік питань та зміст завдань для підготовки до диференційованого заліку, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома аспірантів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач з оцінки кібербезпеки.

3.2. Рекомендована література

Нормативні джерела:

3.2.1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3.2.2. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3.2.3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

3.2.4. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. № 143-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>

3.2.5. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>.

3.2.6. Про наукові парки: Закон України від 25 червня 2009 р. № 1563-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.

3.2.7. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

3.2.8. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

3.2.9. Про цифровий контент та цифрові послуги: Закон України від 10 серпня 2023 року № 3321-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text>

3.2.10. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

3.2.11. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

Базова література

3.2.12. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Академічне письмо: навч. посібник Кривий Ріг, 2019. 130с.

3.2.13. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 10 з 13
---	--	-------------------	---

(Інформація та документація).

3.2.14. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Г. Г. Стрелкова, М. М. Федосенко, А. І. Замулко, О. С. Іщенко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120с.

3.2.15. Етичний кодекс ученого України від 15.09.2009 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>

3.2.16. Енциклопедія соціогуманітарної інформології. Том I. / Коорд. проекту та заг. ред. проф. К. І. Беляков. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Т. 1. 472 с.

3.2.17. Енциклопедія соціогуманітарної інформології. Том II. / коорд. проекту та заг. ред. проф. К. І. Беляков. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. 436 с.

3.2.18. Мартинюк О. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк: Вежа, 2021. 48 с.

3.2.19. Bispo, M. Scientific Articles' Theoretical, Practical, Methodological, and Didactic Contributions. *Revista de Administração Contemporânea*. 2023. URL: <https://doi.org/10.1590/1982-7849rac2023220256.en>.

3.2.20. Kanda, T. A Beginners' Guide to Scientific Writing and Critical Reading. *Brain and nerve = Shinkei kenkyu no shinpō*, 2022. №74(4). P. 319-328. URL: <https://doi.org/10.11477/mf.1416202038>.

3.2.21. Oh, H., Nam, S., & Zhu, Y. Structured abstract summarization of scientific articles: Summarization using full-text section information. *Journal of the Association for Information Science and Technology*. 2022. №74. P. 234 - 248. URL: <https://doi.org/10.1002/asi.24727>.

3.2.22. Костенко О.В., Прокоповича-Ткаченка Д. І., Флорова С. В. Юридичні ризики компрометації кваліфікованого електронного підпису. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. P.373-379.

3.2.23. Lirio-Loli, F., & Dextre-Mart'inez, W. Bibliometric analysis of the scientific production found in Scopus and Web of Science about business administration. *ArXiv*, 2022. abs/2201.02760.

Допоміжна література

3.2.24. Shankar, S., & Arun, H. (2022). Writing Manuscripts Better: Part I (The introduction, methods, results, and discussion format). *Indian Journal of Rheumatology*, 17, 292 - 297. URL: <https://doi.org/10.4103/0973-3698.364670>.

3.2.25. Goyal, M., & Santhanam, S. (2022). Writing manuscript better – Part II (Title, abstract, keywords, references, and miscellaneous). *Indian Journal of Rheumatology*, 17, 298 - 305. URL: <https://doi.org/10.4103/0973-3698.364671>.

3.2.26. Citation Analysis and Medical Reference: PubMed, Web of Science, and Scopus. *Journal of Electronic Resources in Medical Libraries*, 19, 121-126. URL: <https://doi.org/10.1080/15424065.2022.2150352>.

3.2.27. Gerstein, H., Sherifali, D., & Satia, I. (2022). Writing Your Paper from the Middle. *AMWA Journal*. URL: <https://doi.org/10.55752/amwa.2022.159>

3.2.28. Krasnov, V. (2022). How to Write a Contemporary Scientific Article? *Education Research International*. URL: <https://doi.org/10.1155/2022/5156888>.

3.2.29. Основи наукового мовлення: навч.-метод. посіб. / уклад.: О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. Київ: НАДУ, 2012. 48 с.

3.2.30. Семеног О. М., Фаст О.Л. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 220 с.

3.2.31. Семеног О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 216 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023
		стор. 11 з 13	

3.3.2. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України.
URL: <https://thedigital.gov.ua/>

3.3.3. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. URL: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf.

3.3.4. Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. URL: [http://nung.edu.ua/files/attachment news/etic codex.pdf](http://nung.edu.ua/files/attachment%20news/etic%20codex.pdf).

3.3.5. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). Американські Ради. URL: <https://academiq.org.ua/pro-proekt/proekt-v-universytetah/>

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

4.1. Оцінювання навчальної роботи аспіранта здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль №1 «Правове забезпечення наукових досліджень»		
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання під час аудиторної роботи на практичних заняттях (10б×5)	1 семестр	1 семестр
	50 (сумарна)	-
Виконання експрес-завдань (10б×2)	20 (сумарна)	8
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 аспірант має набрати не менше</i>	<i>42 бали</i>	-
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (8б×4)	-	32 (сумарна)
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	-
Виконання підсумкової семестрової роботи	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Диференційований залік	100	

4.2. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану аспіранта та академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

4.3. Критерії оцінювання досягнень аспірантів.

4.3.1. Критерієм успішного проходження аспірантом оцінювання є досягнення ним мінімальних рівнів оцінок за кожним запланованим видом навчальної діяльності.

Виконані види навчальної роботи зараховуються аспіранту, якщо він отримав за них позитивну оцінку (за національною шкалою).

Аспірант допускається до виконання модульної контрольної роботи за умови наявності у нього поточної модульної рейтингової оцінки величиною не менше 60% максимальної поточної модульної рейтингової оцінки.

Слід мати на увазі, що отримання аспірантом лише мінімальних оцінок за виконання окремих видів навчальної роботи з модуля може виявитися недостатнім для отримання допуску до виконання модульної контрольної роботи та потребуватиме виконання ним додаткового

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2023 стор. 12 з 13
---	--	-------------------	---

індивідуального завдання, захистити його з позитивною оцінкою в балах, яка буде додана до поточної модульної рейтингової оцінки.

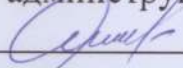
У разі отримання незадовільної контрольної модульної рейтингової оцінки аспірант повинен повторно пройти відповідний контроль в установленому порядку. При повторному його проходженні максимальна величина рейтингової оцінки в балах не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

ПОГОДЖЕНО

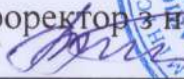
Декан факультету економіки та
бізнес-адміністрування


Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ

«22» 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи


Анатолій ПОЛУХІН

«23» 09 2023 р.



Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економічне забезпечення наукових досліджень»

Галузь знань:

05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність

051 «Економіка»

Освітньо-наукова програма:

Економіка

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна, вечірня	1	60/2	10	10	-	40		-	Залік 1 с.
Заочна	1	60/2	6	4	-	50		-	Залік 1 с.

Індекс: НДФ-6-051/23– 1.2.1.2

НДФ-6-051з/23– 1.2.1.2

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023

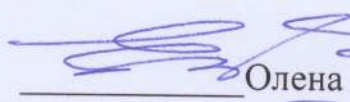
	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023 стор. 2 з 16
---	---	-------------------	--

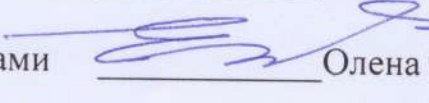
Робочу програму навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень» розроблено на основі освітньої програми «Економіка» та навчальних планів НДФ-6-051/23; НДФ-6-051з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

професор кафедри економіки повітряного транспорту, д.е.н., професор  Олена АРЕФ'ЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 19 від 04.09.2023 р.

Завідувач кафедри  Олена АРЕФ'ЄВА

Гарант освітньо-наукової програми  Олена АРЕФ'ЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 1 від 07.09.2023 р.

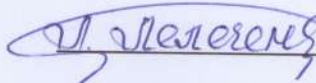
Голова НМРР



Анатолій ТОФАНЧУК

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантури та
докторантури

 Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО

«21» 09 2023 р.

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 3 з 16	

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.	5
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	8
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	9
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота здобувача, її зміст та обсяг	9
2.4.1. Перелік питань для підготовки до екзамену	10
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	11
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література.....	12
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	13

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 4 з 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням від 10.07.2019 №071/роз та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою дисципліни є формування у здобувачів системного мислення і комплексу загальних і спеціальних компетенцій з економічного забезпечення наукових досліджень на основі передового досвіду як вітчизняних, так і зарубіжних науковців та практиків.

Завдання вивчення дисципліни:

- систематизувати у здобувачів уявлення про теорію і методологію наукових досліджень;
- розглянути макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень;
- дослідити розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень;
- забезпечити засвоєння підходів і інструментів стратегізації наукових досліджень;
- дослідити економічний потенціал науково-дослідної роботи задля підвищенні конкурентоспроможності наукових досліджень;
- встановлення особливостей інвестиційного забезпечення наукових досліджень.

Програмні компетентності навчальної дисципліни:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 5 з 16	

СК09. Здатність аналізувати економічні процеси, розробляти сценарії змін, формувати рішення щодо оптимізації параметрів проекту з використанням новітніх технологій.

РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та /або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН10. Виявляти та вирішувати проблеми сучасної економіки шляхом декомпозиції концепцій та підходів, ґрунтуючись на інтелектуальному капіталі як ключовому факторі підвищення конкурентоспроможності, враховуючи зміни в інноваційній інфраструктурі економіки, генеруючи нові шляхи розвитку за рахунок синергії знань.

Навчальна дисципліна «Економічне забезпечення наукових досліджень» посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються здобувачам у вищих навчальних закладах. Вона тісно пов'язана із вивченням таких дисциплін, як «Філософія науки та інновацій», «Правове забезпечення наукових досліджень», «Інформаційне забезпечення наукових досліджень», «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс», «Англійська мова наукового спрямування» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Проектний консалтинг», «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої школи», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях», «Фахова науково-педагогічна практика» та ін.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «Економічне забезпечення наукових досліджень», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів їх виконання.

Економічне забезпечення наукових досліджень

Тема 1. Методологічні засади динаміки наукових досліджень

Наукові дослідження: сутність, актуальність, потреба в результатах, ієрархія теорії. Місце теорії в наукових дослідженнях. Сутність теорії та її зв'язок з практикою. Підходи до визначення сутності теорії: ґносеологічний, логічний, методологічний. Функція та основні складові теорії: ідеї, наукова ідея, гіпотеза, закон, закономірності, принцип, аксіома, теореми, категорія.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 6 з 16	

Методологія і методи наукового пізнання. Методологія у широкому і вузькому розумінні. Загальна методологія і часткова методологія.

Етапи наукового дослідження.

Пріоритети наукових досліджень Економічний потенціал науково дослідної роботи.

Застосування системного підходу при аналізі соціально-економічних систем. Синергетичний підхід до дослідження соціально-економічних систем

Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку економіки.

Науково-технічна політика України. Система заходів державної політики: податкова політика, пряме фінансування, надання позичок, конкурсне фінансування розробок, створення інноваційних фондів, амортизаційна політика, прямі дотації, допомога в патентній діяльності та ін. Типові схеми фінансування науково-дослідної роботи.

Різновиди ефектів наукової діяльності: економічний ефект, науково-технічний ефект, науковий (пізнавальний) ефект, соціальний ефект, екологічний ефект.

Тема 2. Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень

Макроекономіка як забезпечуюче середовище актуальних наукових досліджень.

Середньостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його складові. Короткостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його зміст. Середньострокові прогнози галузей економіки та їх склад. Державна наукова політика: елементи, найважливіші принципи, інфраструктурне забезпечення.

Розвиток та поширення планування наукових розробок в різних країнах. Зарубіжний досвід планового регулювання наукових досліджень. Планування в Європейському союзі. Економіка зарубіжних країн: моделі державного регулювання наукових досліджень. Економічний прогноз «Світ у 2050 році» в контексті перспективних наукових досліджень.

Макроекономічна нестабільність. Циклічність як форма економічного розвитку. Причини циклічних коливань. Індикатори циклічних коливань в економіці. Сутність і структура економічного циклу як передумова актуалізації наукових досліджень.

Тема 3. Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень

Сутність та складові організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень. Етапи формування, механізми реалізації організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень, включно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 7 з 16	

методи та види відносин, форми ресурсів, функції управління та правове, нормативне, інформаційне забезпечення..

Організаційно-економічне забезпечення за рівнями національного господарства, галузей, суб'єктів господарювання. Організаційно-економічне забезпечення досліджень і розробок, напрямки яких найбільше відповідають цілям держави (проблеми оборони, енергетики, охорони здоров'я, сільського господарства, систем озброєнь, космічної техніки); – визначення структури й розміру фінансування фундаментальних досліджень і пріоритетних науково-технічних напрямків, реалізованих у формі державних програм.

Організаційна складова забезпечення наукової політики відповідальна за формування організаційної структури та системи управління розвитком пріоритетних галузей національного господарства. Економічна – за генерування змін і зрушень, які одночасно будуть контролюватися і координуватися з боку тієї ж організаційної системи (суб'єкти управління).

Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво.

Тема 4. Стратегізація наукових досліджень

Зміст методів державного регулювання наукових досліджень. Система інструментів державної політики на основі підходу «попит – пропозиція». Інструменти створення сприятливого середовища для стратегізації наукових досліджень.

Стратегія НДНКР передбачає розробку і сприяння впровадженню ідей або про новий продукт (послугу), або про модернізацію існуючого продукту. Спонукаючими мотивами для формування стратегії НДНКР можуть бути: вимоги корпоративної і конкурентних стратегій підприємства; маркетингові дослідження. Види стратегій НДНКР: наступальна, захисна, проникнення, конгломеративна, реакції. Матричний спосіб вибору стратегії НДНКР.

Стратегічна рефлексія та її значення у стратегічному процесі підприємства. Концепція стратегічної візії за Д. Аакером. Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних рішень. Мета та об'єкт стратегічного аналізу.

Стратегічні партнерства підприємств. Партнерство як стратегічний імператив. Різновиди стратегічної взаємодії підприємств при здійсненні наукових досліджень.

Принципи інноваційної політики. Зміст державної інноваційної політики. Чотири типи державної політики: технологічного наштовху; «ринкової орієнтації»; «соціальної орієнтації»; політика, націлена на зміни економічної структури господарського механізму. Довгострокова та поточна інноваційна політика.

Тема 5. Інвестиційне забезпечення наукових досліджень

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 8 з 16	

Система інвестиційного забезпечення наукових досліджень. Групи механізмів фінансування (інвестування) інноваційної діяльності: механізми мобілізації власних коштів підприємства; механізми мобілізації позикових коштів; механізми мобілізації залучених коштів.

Основними напрямками інвестиційної політики забезпечення наукових досліджень: високі темпи економічного розвитку держави, регіону, підприємства за рахунок ефективної інвестиційної діяльності; максимізація доходів від неї; мінімізація ризиків, які виникають в наукових дослідженнях.

Обґрунтування і розподіл джерел інвестицій, форм та інструментів інвестування при забезпеченні пріоритетних напрямів наукових досліджень.

Визначення джерела фінансування за характеристиками: реальність використання джерела; потенційна ємність джерела; економічна ефективність використання; рівень ризику джерела.

Реалізація суб'єктами інвестиційної діяльності власних економічних інтересів через взаємовідносини на інвестиційних ринках, що регулюють процес обміну інвестиціями та інвестиційними об'єктами.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Економічне забезпечення наукових досліджень									
1.1	Методологічні засади динаміки наукових досліджень	1 семестр				1 семестр			
		11	2	2	7	10	2		10
1.2	Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень	11	2	2	7	10			10
1.3	Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень	11	2	2	7	12		2	10
1.4	Стратегізація наукових досліджень	11	2	2	7	14	2		10
1.5	Інвестиційне забезпечення наукових досліджень	9	2	-	7	8	2	1	5
1.6	Підсумкова семестрова контрольна робота	7		2	5	6		1	5
Усього за навчальною дисципліною		60	10	10	40	60	6	4	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 9 з 16	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Методологічні засади динаміки наукових досліджень	1 семестр		1 семестр	
		2	3	2	10
1.2	Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень	2	3		5
1.3	Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень	2	3	2	5
1.4	Стратегізація наукових досліджень	2	3	2	5
1.5	Інвестиційне забезпечення наукових досліджень	2	3		3
Усього за навчальною дисципліною		10	15	6	28

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Методологічні засади динаміки наукових досліджень	1 семестр		1 семестр	
		2	4		
1.2	Макроекономічні передумови актуалізації наукових досліджень	2	4		5
1.3	Розвиток організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень	2	4	2	5
1.4	Стратегізація наукових досліджень	2	4		5
1.5	Інвестиційне забезпечення наукових досліджень	-	4	1	2
1.6	Підсумкова семестрова контрольна робота	2	5	1	5
Усього за навчальною дисципліною		10	20	4	22

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота здобувача, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	15	28
2.	Підготовка до практичних занять	20	17
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи		
4.	Підготовка до підсумкової семестрової контрольної роботи	5	5
Усього за навчальною дисципліною		40	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 10 з 16	

2.4.1. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем, затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома здобувачів. Серед них:

1. Наукові дослідження: сутність, актуальність, потреба в результатах, ієрархія теорії.
2. Місце теорії в наукових дослідженнях. Сутність теорії та її зв'язок з практикою.
3. Методологія і методи наукового пізнання. Методологія у широкому і вузькому розумінні.
4. Загальна методологія і часткова методологія.
5. Етапи наукового дослідження.
6. Пріоритети наукових досліджень Економічний потенціал науково-дослідної роботи.
7. Застосування системного і синергетичного підходу при дослідженні соціально-економічних систем.
8. Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку економіки.
9. Науково-технічна політика України. Система заходів державної політики.
10. Типові схеми фінансування науково-дослідної роботи.
11. Різновиди ефектів наукової діяльності.
12. Макроекономіка як забезпечуюче середовище актуальних наукових досліджень.
13. Середньостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його складові.
14. Короткостроковий прогноз економічного і соціального розвитку України та його зміст. Середньострокові прогнози галузей економіки та їх склад.
15. Державна наукова політика: елементи, найважливіші принципи, інфраструктурне забезпечення.
16. Розвиток та поширення планування наукових розробок в різних країнах.
17. Макроекономічна нестабільність. Циклічність як форма економічного розвитку.
18. Сутність і структура економічного циклу як передумова актуалізації наукових досліджень.
19. Сутність та складові організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 11 з 16	

20. Етапи формування, механізми реалізації організаційно-економічного забезпечення наукових досліджень.
21. Організаційно-економічне забезпечення за рівнями національного господарства, галузей, суб'єктів господарювання.
22. Організаційно-економічне забезпечення досліджень і розробок, напрями яких найбільше відповідають цілям держави
23. Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво.
24. Зміст методів державного регулювання наукових досліджень. Система інструментів державної політики на основі підходу «попит – пропозиція».
25. Стратегія НДНКР передбачає розробку і сприяння впровадженню ідей або про новий продукт (послугу), або про модернізацію існуючого продукту.
26. Стратегічна рефлексія та її значення у стратегічному процесі підприємства. Концепція стратегічної візії за Д. Аакером.
27. Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних рішень. Мета та об'єкт стратегічного аналізу.
28. Стратегічні партнерства підприємств. Партнерство як стратегічний імператив. Різновиди стратегічної взаємодії підприємств при здійсненні наукових досліджень.
29. Система інвестиційного забезпечення наукових досліджень. Основні напрями інвестиційної політики.
30. Обґрунтування і розподіл джерел інвестицій, форм та інструментів інвестування при забезпеченні пріоритетних напрямів наукових досліджень.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; репродуктивний метод; дослідницький метод.

Крім того здобувачам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі здобувачем так і через інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 12 з 16	

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Ареф'єва О.В., Вовк О.М., Дмитрик Х.Ю. Стратегічні орієнтири реалізації інноваційного потенціалу транспортних підприємств при відбудові економіки. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 3 (36). С. 40-44. <https://doi.org/10.32782/easterneurope.36-6>

3.2.2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.

3.2.3. Григорук П. М. Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2017. 206 с.

3.2.4. Лелеченко А. П. Еволюція нормативно-правових засад забезпечення сталого розвитку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 132–137. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.15-16.132](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.15-16.132)

3.2.5. Литвин С. Х., Добровольська В. В. Підготовка дослідницького проєкту та презентація результатів наукових досліджень: підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 268 с.

3.2.6. Литвин С. Х., Добровольська В. В. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи здобувачів наукового ступеня доктора філософії. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Київ : НАКККіМ, 2021. № 3. С. 90–98.

3.2.7 Основи наукових досліджень: навчальний посібник./ Сінчук О.М., Берідзе Т.М., Барановська М.Л., Данілін О.В., Кальмус Д.О. – Кременчук.: ПП Щербатих. 2022. – 196 с.

3.2.8. Тулайдан В.Г. Основи наукових досліджень: навч. посібник. – Ужгород : УжНУ, 2017. — 105 с.

3.2.9. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

3.2.10. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 220 с.

3.2.11. Прохорова В.В., Залуцька Х.Я., Маслак Т.А. Механізм управління розвитком сучасних підприємств як адаптаційна перевага їх стратегічного функціонування. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика» Серія «Економіка»*. Випуск 11 (22), 2021.

3.2.12. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Л.О. Волощук, Є.І. Масленніков, Е.А. Кузнєцов, Ю.М. Сафонов, С.В. Філіппова та ін. ; за ред. д.е.н., доц. Л.О. Волощук, д.е.н., проф. Є.І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – Випуск 4. – 524 с.

3.2.13. Смерічевський С.Ф., Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т. Формування стратегічних рішень при управлінні змінами на підприємств. *Бізнес Інформ*. 2022. №6. С. 108–117.

3.2.14. Kuzior A., Arefiev S., Poberezhna Z. Informatization of innovative technologies for ensuring macroeconomic trends in the conditions of a circular economy. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. 2023. 9 (1), 10-20.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 13 з 16	

3.2.15. Lyulyov O., Pimonenko T., Kwilinski A., Us Y., Arefieva O., Akimov O., Pudryk D. Government Policy on Macroeconomic Stability: Case for Low-and Middle-Income Economies. Conference: *Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA)*. At: Granada, Spain November 2020. S. 8087-8101.

3.2.16. Korytko T., Bryl I., Piletska S., Arefieva O., Arefiev S. Strategy of innovative development of an enterprise on the basis of evaluation of its intellectual capital. *Scientific Bulletin of National Mining University*. 3(183). 2021. p. 134-137. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/134>

3.2.17. Khanin, S.; Arefieva, O.; Dergaliuk, M.; Popelo, O.; Tulchynska, S. Concepts of the activation of intellectual and innovative determinants for the development intensification of regional economic systems introduction. *Laplage em Revista (International)*, 2021, 7, p. 234-244. Available at: <https://doi.org/10.24115/S2446-622020217Extra-E1180p.234-244>. Access: May 27, 2021.

3.2.18. Lepeyko, T., Pushkar, O., & Karaszewsky, R. (2023). Процесно-компетентісна організація електронного навчання: приклад бізнес-освіти. *Adaptive Management: Theory and Practice. Series Pedagogics*, 16(31). [https://doi.org/10.33296/2707-0255-16\(31\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0255-16(31)-05).

3.2.19. Piletska S., Arefiev S. The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *Journal of corporate responsibility and leadership*. Vol. 7, issue 4, 2020. pp.43–58. URL : <http://jcr.l.umk.pl/journal/archive>

3.2.20. Popelo O., Arefiev S., Rogulska O., Rudnitska K., Derevianko D. Higher education as a determinant of sustainable development. *Revista de la universidad del zulia*. 3^a época. Año 13 N° 38, 2022. P. 734-746.

3.2.21. Vovk O., Kravchenko M., Popelo O., Tulchynska S., Derhaliuk M. Modeling the choice of the innovation and investment strategy for the implementation of modernization potential. *Transactions on systems and control*. Vol. 16, 2021. Pp. 430-438.

URL: <https://wseas.com/journals/sac/2021.php>, <https://doi.org/10.37394/23203.2021.16.38>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

3.3.5. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

3.3.6. Global Innovation Index 2022. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2022-report#>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 14 з 16	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна, вечірня форма	Заочна форма навчання
	1 семестр	1 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	106×6=60	106×4=40
<i>Для допуску до виконання контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	31 бал	-
Виконання контрольної роботи	20	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>		40
Усього за модулем	80	80
Залік	12	12
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтинговий коефіцієнт оцінки		Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Мінімаль- ний	Максималь- ний	Поточна модульна рейтингова оцінка	Контрольна модульна рейтингова оцінка	Підсумкова модульна рейтингова оцінка	
0,9	1	22,5-25	3,6-4	26,1-29	Відмінно
0,75	0,89	18,8-22,3	3,0-3,56	21,75-25,8	Добре
0,6	0,74	15-18,5	2,4-3	17,4-21,5	Задовільно
0	0,59	менше 14,8	менше 2,4	менше 17,1	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 15 з 16	

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Екзамен	Оцінка за національною шкалою
Денна, вечірня форма навчання Заочна форма навчання		
72-80	18-20	Відмінно
60-71	15-17	Добре
48-59	12-14	Задовільно
менше 48	менше 12	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
26-29	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
24-25	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
22-23		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
20-21	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
18-19		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
9-17	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
0-8		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А**, **87/Добре/В**, **79/Добре/С**, **68/Задов./D**, **65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне забезпечення наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 16 з 16	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайо- млення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет**

Факультет транспорту, менеджменту і логістики

Кафедра організації авіаційних перевезень

УЗГОДЖЕНО

Декан Факультету транспорту,
менеджменту і логістики

Тетяна МОСТЕНЬКА

«13» 09 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«14» 09 2022 р.



Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень»**Модуль 3**

Галузь знань: усі галузі знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук

Спеціальність: усі спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук

Освітньо-професійна програма: усі освітньо-професійні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна	1	180/6,0	30	30	-	120			диф.зал 1 сем
Вечірня	1	180/6,0	30	30	-	120			диф.зал 1 сем
Заочна	1	180/6,0	18	12	-	150			диф.зал 1 сем

Індекс: РМ-7-275-1/22-2.1.10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022 стор. 2 з 13
--	---	-------------------	---

СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022

Робочу навчальну програму дисципліни **«Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» (Модуль 3 «Інформаційне забезпечення наукових досліджень»** розроблено на основі робочого навчального плану № РМ-9-262/21 підготовки фахівців освітнього рівня «PhD» та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробив

Професор кафедри організації
авіаційних перевезень, професор



Петро ПАВЛЕНКО

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 275 «Транспортні технології» (освітньої-наукової програми «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» кафедри організації авіаційних перевезень протокол від 13 вересня 2022 р. №13.

Завідувач кафедри



Дмитро ШЕВЧУК

Гарант освітньої-наукової програми



Дмитро ШЕВЧУК

Робочу навчальну програму обговорено і схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол від «13» вересня 2022 р. №8

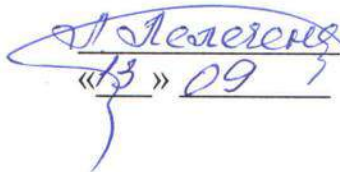
Голова НМРР



Ірина ШЕВЧЕНКО

УЗГОДЖЕНО:

Завідувач аспірантури
та докторантури



Анжела ЛЕЛІЧЕНКО

«13» 09 2022 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

УЗГОДЖЕНО:

Декан ФТМД

Тетяна МОСТЕНСЬКА

«05» 09 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«06» 09 2023р.



ВИТЯГ

з протоколу №16 засідання кафедри організації авіаційних перевезень
від 04 вересня 2023 року

СЛУХАЛИ: Про дійсність робочої програми навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень», індекс НДФ- (1-9, 17)-(051-292)/21-1.2.1, затвердженої 09 вересня 2021 року.

УХВАЛИЛИ: Вважати робочу програму «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3" індекс НДФ- (1-9,17) - (051-292)/21-1.2.1, дійсною для навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» навчального плану №НДФ-(1.9,11,14,17)-(015-293)/22-1.2.1. та робочого навчального плану РДФ--(1.9,11,14,17) - (015-293)/23-1.2.1. підготовки фахівців ступеня доктора філософії для усіх галузей знань, усіх спеціальностей та усіх освітньо-наукових програм.

Завідувач кафедри ОАП

Дмитро ШЕВЧУК

Секретар кафедри ОАП

Алла ВАЛЬКО

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022 стор. 3 з 13

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни	6
2.2. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	7
2.3. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	7
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання.....	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
			стор. 4 з 13

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розроблена на основі «Положення про освітні програми Національного авіаційного університету» згідно з наказом від 07.05.2020 р. № 148/од та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань і вмінь, що формують профіль висококваліфікованого дослідника підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метою є формування в майбутніх фахівців базових принципів, підходів та методології наукового дослідження, способів пошуку наукової інформації, її класифікації та відбору. Одержання практичних навичок у роботі з різноманітними джерелами інформації шляхом реалізації таких завдань:

- вивчення низки ключових теоретичних понять, категорій, тенденцій і сучасних практичних можливостей інформаційного пошуку;
- пошук та аналіз основних джерел отримання наукової інформації;
- вміння аналізувати, правильно цитувати, анотувати та готувати наукові статті;
- вміння планувати терміни та писати дисертацію, готувати презентації та інше.

Здобувачі повинні знати: сучасні системи пошуку та оброблення інформації; технології пошуку й добору джерел наукової інформації; нормативно-правові акти, що регулюють інформаційну діяльність в Україні; наукові пошукові системи, національні та світові інформаційні ресурси галузі; алгоритми пошуку необхідної галузевої інформації в базах даних; напрями розвитку єдиного інформаційного середовища; організацію роботи бібліотек, міжнародних науково-метричних баз.

Здобувачі повинні вміти: формувати теоретичні знання про галузеву інформацію; оцінювати сучасний стан, структуру та тенденції розвитку вітчизняної системи інформації в т.ч. галузевої; самостійно орієнтуватися в потоках інформації; демонструвати базові навички роботи з мережею Internet та галузевими ресурсами; здійснювати пошук, зберігання та розповсюдження галузевої інформації; застосовувати методи аналітико-синтетичної переробки, зберігання та поширення інформації; користуватися навчальною, довідковою, нормативною, науковою літературою для вирішення професійних завдань; проводити оцінку достовірності та об'єктивності інформації; здійснювати пошук необхідної галузевої інформації в наукових національних та світових базах даних; орієнтуватися в принципах організації роботи онлайн ресурсів і бібліотек в Україні та за її межами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

- здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницької діяльності у сфері своєї наукової галузі знань, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та професійної практики з пошуку, аналізу та використання наукової інформації;
- здатність у проведенні критичного аналізу наукових джерел інформації, наукових та професійних текстів;
- мати знання і навички з формування первинного інформаційного простору наукового дослідження, класифікації та відбору джерел інформації;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
			стор. 5 з 13

- мати знання методів і технологій сучасного інформаційного пошуку достовірної наукової інформації та навички використання їх на рівні доктора філософії; мати навички роботи з різними джерелами; вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію; мати вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.; мати навички відслідковування найновіших досягнень та знаходження наукових джерел, що мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача); виявляти протиріччя і невирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.

Основою формування знань, умінь і навичок у навчальній дисципліні «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» є лекції, практичні заняття, а також самостійна робота. Під час навчання студенти користуються комплектом методичних матеріалів і списком рекомендованої літератури.

1.2. Програма навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів.

Модуль 3 «Інформаційне забезпечення наукових досліджень» є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Тема 1. Основи інформаційного забезпечення наукової діяльності

Поняття інформаційне забезпечення галузі. Науково-технічна інформація. Класифікація джерел інформації. Офіційна інформація. Первинні джерела інформації. Вторинні джерела інформації. Бази науково-технічної інформації України. Елементи та основні функції сучасної системи інформаційного забезпечення в Україні. Організаційно-правові документи, що регулюють діяльність системи інформаційного забезпечення України. Споживачі наукової інформації. Принципи визначення потреб в інформації. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність системи інформаційного забезпечення. Конституція України, Закон України «Про інформацію», Закон України «Про науково-технічну інформацію», Закон України «Про Національну програму інформатизації», Закон України «Про доступ до публічної інформації». Базові для аспірантів документи МОН та методичні рекомендації НАУ. Споживачі наукової інформації. Поняття інформаційна потреба, інформаційна підтримка, інформаційна послуга. Методи вивчення інформаційних потреб фахівців галузі. Державне нормативно-правове регулювання інформаційного забезпечення наукової діяльності.

Тема 2. Бібліотеки України в системі цифрових комунікацій. Електронні бібліотеки. Використання ресурсів електронних бібліотек в науковій діяльності

Електронні бібліотеки: етапи формування, структура. Електронні документи: визначення, типологія і властивості. Електронні ресурси: бази даних. Електронні каталоги. Метадані. Повнотекстові електронні журнали. Електронні книги. Довідкові матеріали, енциклопедії, словники, інші види електронних ресурсів. Політика в області створення електронних бібліотек «Ініціатива відкритого доступу» (Open Access Initiative). Створення цифрових архівів наукової інформації. Міжнародні проекти. Відкриті архіви України. Основні типи відкритих архівів України: інституційні репозитарії, електронні архіви навчального контенту, дослідницькі, електронні журнали та ін. Національна система науково-технічної інформації. Український інститут науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ). Міжнародні бази наукової інформації та міжнародні наукометричні бази.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 6 з 13	

Тема 3. Сучасна система пошуку та оброблення інформації. Основи інформаційного пошуку. Аналітико-синтетична обробка документів

Поняття інформаційного пошуку та аналізу інформації. Технологія пошуку і добору джерел. Інформаційно-пошукові мови. Види каталогів. Аналітико-синтетична обробка документів. Бібліографічний опис та його обов'язкові елементи. Сучасні стандарти бібліографічного опису. Бібліографічний відбір та критерії відбору інформації. Поняття інформаційного пошуку. Принципи формування запиту на пошук. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Системи і алгоритми пошуку інформації в мережі Інтернет. Технологія пошуку наукової інформації.

Тема 4. Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях

Використання web-орієнтованих ресурсів і сервісів. Наукометричні бази: характеристика, можливості і завдання. Кроки МОН для входу у світову наукову спільноту. Загальна характеристика міжнародних наукометричних баз. Найавторитетніші світові НМБД Web of Science і Scopus. Наукометричні показники. Наукометричні електронні ресурси бібліотек України у ВНЗ.

Тема 5. Критерії добору міжнародних наукометричних баз відкритого доступу

Основні критерії добору наукометричних платформ та їх показники. Системи міжнародного відкритого доступу: Google Scholar, Scholarometer, IndexCopernicus (IC), Microsoft Academic Search, Academia.edu. Вітчизняні інформаційно-аналітичні системи. Загальна характеристика спеціалізованих інформаційно-пошукових систем. Приклади використання спеціалізованих інформаційно-пошукових та аналітичних систем. Методика пошуку в інформаційно-пошукових системах.

Тема 6. Основи підготовки наукових публікацій за результатами досліджень

Якість наукової публікації. Класифікація наукових публікацій. Підготовка тез доповідей. Види наукових статей. Загальний план побудови наукової статті у фаховому виданні та виданні, що входить до міжнародних наукометричних баз. Морфологічні та стилістичні особливості наукових публікацій. Організація роботи зі збору, обробки та написання наукової публікації.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 3 «Інформаційне забезпечення наукових досліджень»									
		1 семестр				1 семестр			
1.1	Основи інформаційного забезпечення наукової діяльності	2	2		10	1	1		15
1.2	Бібліотеки України в системі цифрових комунікацій. Електронні бібліотеки. Використання ресурсів електронних бібліотек в науковій діяльності	3	1	2	10	1	1		15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 7 з 13	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.3	Сучасна система пошуку та оброблення інформації. Основи інформаційного пошуку. Аналітико-синтетична обробка документів	4	2	2	10	2	2		20
1.4	Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях	4	2	2	30	3	1	2	30
1.5	Критерії добору міжнародних наукометричних баз відкритого доступу	1	1		20				30
1.6	Основи підготовки наукових публікацій за результатами досліджень	4	2	2	40	1	1	1	40
	Модульна контрольна робота 1	2		2		1		1	
Усього за модулем 3			10	10	120		6	4	150
Усього за навчальною дисципліною			10	10	120		6	4	150

2.2. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ з/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Основи інформаційного забезпечення наукової діяльності	1 семестр		1 семестр	
		2	10	1	10
1.2	Бібліотеки України в системі цифрових комунікацій. Електронні бібліотеки. Використання ресурсів електронних бібліотек в науковій діяльності	1	5	1	10
1.3	Сучасна система пошуку та оброблення інформації. Основи інформаційного пошуку. Аналітико-синтетична обробка документів	2	10	2	10
1.4	Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях	2	10	1	10
1.5	Критерії добору міжнародних наукометричних баз відкритого доступу	1	5		
1.6	Основи підготовки наукових публікацій за результатами досліджень	2	10	1	10
Усього за модулем 3		10	40	6	50
Усього за навчальною дисципліною		10	40	6	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 8 з 13	

2.3. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ з/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
		1 семестр		1 семестр	
1.1	Основи інформаційного забезпечення наукової діяльності				
1.2	Бібліотеки України в системі цифрових комунікацій. Електронні бібліотеки. Використання ресурсів електронних бібліотек в науковій діяльності	2	10		
1.3	Сучасна система пошуку та оброблення інформації. Основи інформаційного пошуку. Аналітико-синтетична обробка документів	2	10		
1.4	Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях	2	10	2	30
1.5	Критерії добору міжнародних наукометричних баз відкритого доступу				
1.6	Основи підготовки наукових публікацій за результатами досліджень	2	20	1	40
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	2	30	1	30
	Усього за модулем 3	10	50	4	70
	Усього за навчальною дисципліною	10	80	4	100

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ з/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна та вечірня форми навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	40	50
2.	Підготовка до практичних занять	50	70
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	30	30
	Усього за навчальною дисципліною	120	150

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022 стор. 9 з 13

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» використовуються такі методи навчання:

- лекції з використанням мультимедійних презентацій;
- практичні заняття з використанням віртуальних засобів і платформ;
- розв’язування ситуаційних завдань, кейсів;
- застосування прикладного програмного забезпечення.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, виконанні практичних робіт, самостійному вирішенні завдань, роботі з базовою і допоміжною навчальною літературою та використанні інформаційних ресурсів в Інтернеті.

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Базова література:

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
2. Про інформацію : Закон України прийнятий Верховною Радою України 642-III зі змін.
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України прийнятий Верховною Радою України 26.11.2015 № 848-XIII зі змін.
4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Постанова КМУ від 12.01.2017 № 40.
6. Концепція забезпечення якості вищої освіти Електронний ресурс – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf
7. Про затвердження порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
9. Нова стратегічна програма європейського співробітництва в галузі освіти і навчання «Освіта і навчання 2020» Електронний ресурс – Режим доступу: http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf
10. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К. : УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
11. Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. Київ, 2017. – 520 с.
12. Гальченко С.І. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С. І. Гальченко, О. З. Силка. – Черкаси : АММО, 2021. – 97 с.

3.2.2. Допоміжна література:

1. Інформаційні системи і технології: навч. посіб. / П.М.Павленко, С. Ф. Філоненко, К. С. Бабіч та ін. / за заг. ред. П.М.Павленка – К. : НАУ, 2013. – 324 с.
2. Берегова Г. Д. Ділова українська мова. Курс лекцій : навч.-метод. посіб. – Херсон : Айлант, 2019. – 240 с.
3. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 10 з 13	

4. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. з алгоритмічними приписами / Г. С. Онуфрієнко. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 392 с.
5. Основи наукового мовлення : навч.-метод. посіб. / уклад. : О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. – К. : НАДУ, 2017. – 48 с.
6. Студентська науково-дослідницька робота (Нормативно-методичні рекомендації). – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 58 с.
7. Про затвердження порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
8. Міжнародні наукометричні бази даних: види та особливості - Режим доступу: <https://www.perspektyva.in.ua/naukovvi-prostir/poradypaikoуlзуи/tigьпагобпi-паикотеігусьпi-ьару-бапуli/>

3.2.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Академічне письмо та бібліографія - Головна. - Назва з екрану. - Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
2. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах : DSpace. - Назва з екрану. - Режим доступу: _ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.
3. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою Інтернет ресурсів. - Назва з екрану. - Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.
4. Стилi оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. - Назва з екрану. - Режим доступу : www.library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliohrafichnykh.
5. Scopus [Електронний ресурс] : сайт. - Режим доступу: <http://elsevierscience.ru/products/scopus/>
6. Web of Science [Електронний ресурс] : сайт. - Режим доступу: <https://clarivate.com/products/web-of-science/>
7. Google Scholar [Електронний ресурс] : сайт. - Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/>
8. Wiley Online Library[Електронний ресурс] : сайт. - Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/library-info/products/journals>
9. Springer Link [Електронний ресурс] : сайт. - Режим доступу: <https://link.springer.com/>
10. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль 1	
Виконання завдань на практичних заняттях	1 семестр	1 семестр

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 11 з 13	

	40	40
Виконання та захист контрольної роботи	30	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи 1 студент має набрати не менше</i>	<i>42 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи 1	30	30
Усього за модулем 1	100	100
Семестровий диференційований залік	-	-
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах					Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання та захист контрольної домашньої роботи	Виконання модульної роботи			
36-40	36-40	26-30	26-30	26-30	Відмінно
31-35	31-35	21-25	21-25	21-25	Добре
25-30	25-30	17-20	17-20	17-20	Задовільно
менше 25	менше 25	менше 17	менше 17	менше 17	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл. 4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль 3	Оцінка за національною шкалою
Денна форма навчання Заочна форма навчання	
90-100	Відмінно
75-89	Добре

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 12 з 13	

60-74	Задовільно
менше 60	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (загалом правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкову семестрову рейтингову оцінку в балах за національною шкалою та шкалою ECTS заносить до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкову семестрову рейтингову оцінку заносить до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначену підсумкову рейтингову оцінку з дисципліни заносить до Додатку диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень» Модуль 3	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2022
		стор. 13 з 13	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
	БАР	10.03.23	Довбенко О.А.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайо- млення	Примітки

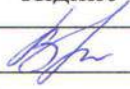
(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Валко Алія Миколаївна	04.09.23		професія в адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				